

▣ Венецијанска комисија позитивно је оценила нацрте измена и допуна правосудних закона које је Србија припремила након априлског хитног мишљења тог тела Савета Европе. Председник Уставног суда и члан Венецијанске комисије Владан Петров поручује да је Србија урадила озбиљан посао и да је "суштински испунила све препоруке из хитног мишљења". Поручује и да измене закона представљају "озбиљан искорак у правцу даљег јачања владавине права".

Венецијанска комисија је позитивно оценила нацрте измена и допуна сета правосудних закона усвојених у јануару у Скупштини Србије. Финални текст мишљења Венецијанске комисије биће убрзо објављен на сајту тог тела Савета Европе, а затим у најкраћем року упућен у Скупштину Србије.

Професор Владан Петров, председник Уставног суда и члан Венецијанске комисије, каже за РТС да је Србија у кратком року урадила "озбиљан посао".

"Према неким најновијим правилима Венецијанске комисије, члан Венецијанске комисије из земље на коју се мишљење односи нема право да присуствује током тог дела пленарне седнице", навео је Петров.

Ипак, како каже, разговарао је са колегама члановима Венецијанске комисије.

"Могу да вам пренесем један заиста озбиљно неподељен утисак, а то је да је Србија у кратком временском периоду урадила доста тога и да је у великој мери припремила нацрт више ових измена закона који би требало у кратком периоду да иду у скупштинску процедуру и који ће бити један озбиљан искорак у правцу даљег јачања владавине права", додао је Петров.

Подсетио је да је крајем априла Венецијанска комисија дала хитно мишљење на измене правосудних закона.

"То ургентно мишљење показало је да су измене у једном делу биле добре, а у другом делу ипак садржале одређене недостатке са становишта одређених стандарда Венецијанске комисије", навео је Петров.

Након тога, како каже, уследио је интензиван процес усаглашавања текста закона, у којем су учествовали представници Народне скупштине, Министарства правде и стручне јавности.

"Био је то врло интензиван дијалог. Комуникација са Венецијанском комисијом је у последњем периоду била готово на дневном нивоу и дошло је до усаглашавања препорука и нацрта решења које смо ми стално модификовали и новелирали", нагласио је Петров.

"Осам од девет препорука у потпуности испуњено"

Када је реч такозваним Мрдићевим законима, Петров каже да процедура доношења тих закона није била довољно транспарентна.

"То је неспорно и то је Венецијанска комисија замерила. Ми смо сада у овој другој фази након ургентног мишљења то значајно поправили", додао је Петров.

Према његовим речима, нацрт накнадног мишљења Венецијанске комисије посебно поздравља конструктивну сарадњу и брзе напоре српских власти да имплементирају препоруке.

"Можемо да кажемо да смо суштински испунили све препоруке из ургентног мишљења из априла 2026. године", рекао је Петров.

Додао је да је од девет конкретних препорука осам у потпуности испуњено, док је код једне преостало само техничко усаглашавање.

"Од девет конкретних препорука које смо имали у ургентном мишљењу, ми смо испунили комплетно осам препорука. Једна, само у једном аспекту, најситнијем могућем, која се тиче тужилаца којима је прекинуто упућивање по сили закона. Једино се ту баш нисмо са Венецијанском комисијом у свему сложили. Уствари, они су нама дали на крају за право када смо им ми то додатно све објаснили", навео је председник Уставног суда.

Јачање улоге Високог савета тужилаштва

Говорећи о суштини законских измена, Петров је нагласио да је најважније додатно јачање капацитета Високог савета тужилаштва.

"За мене је много важније што је ојачана надлежност Високог савета тужилаштва. Што је предвиђено да ће Високи савет тужилаштва да одлучује и о привременим упућивањима јавних тужилаца. Раније је то била надлежност Врховног јавног тужиоца, дакле једног

човека. Не говоримо персонално, говоримо само о чињеници да је један човек о томе одлучивао. Сада одлучује колегијално тело које се састоји од истакнутих правника и од јавних тужилаца", истакао је Петров.

Осврнуо се и на такозвани "anti-deadlock механизам", објашњавајући да је његов циљ да спречи блокаду у раду Високог савета тужилаштва уколико не може да се обезбеди потребна већина за доношење одлука.

"То су организационо-функционалне измене које би требало да омогуће да Високи савет тужилаштва ефикасније функционише у наредном периоду", рекао је Петров.

"Не треба журити са усвајањем"

Иако очекује да ће Влада ускоро упутити предлог измена закона Народној скупштини, Петров сматра да не би требало журити са окончањем процедуре.

"Замолио бих и представнике власти да не журе. Дан или два ништа суштински не значе. Треба затражити мишљење надлежних правосудних савета, јер је управо то била једна од главних процедуралних замерки у претходном поступку", указао је Петров.

Према његовој оцени, позитивно мишљење Венецијанске комисије представља значајну потврду досадашњег рада, али и подстицај да се настави са спровођењем реформи.

"Ова решења јесу озбиљан напредак. Она су правно-техничког и организационог карактера и тешко их је разумети ако нисте специјализовани правник", закључио је Петров.

(РТС)

